

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1732. usque ad annum 1734

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1785

VD18 90119339

§. 49. Aliæ Ejusdem Primatis literæ ad Palatinum Cracoviensem, hujusque responsum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67683](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67683)

„sed Spiritus Domini revelabit nobis, Sæc. XVIII.
 „ad illius sanctissimam voluntatem vota, A. C. 1733.
 „intentiones, & affectus meos resig-
 „nando hæc insimul fero suspiria, ut
 „quam in optima Celsitudinem vestram
 „Deus conservet valetudine, mihi que
 „addat vim ad usus & obsequia illius,
 „cujus omni vita cupio esse indissolu-
 „bili nexu &c. „

§. XLIX.

*Alie ejusdem Primatis literæ ad Pa-
 latinum Cracoviensem, hujusque
 responsum.*

Die decima ejusdem Mensis Potokius
 Primas ad Lubomirskyum Palati-
 num hæc in responsis dedit: „Recipio
 „hodie iterum literas Illustrissimæ Do-
 „minationis vestræ plenas verborum
 „affirmantium scrupulosas opiniones
 „illius de Generali Confœderatione
 „nostra, in qua licet, si potuisset esse
 „aliquid reprehensibile, tamen illud
 „jam non est de tempore loqui, nec sa-
 „lubre, nec consultum, quoniam ean-
 „dem ipsam, & Illustrissima Domina-
 „tio vestra juramento firmaverit, &
 „subscripserit; nocent enim ipsæ medi-
 „cinæ vel intempestive vel non debitas
 „doses præferentes, ad omnia neces-
 „saria est reflexio, & finis respiciendus
 R 4 „est,

Sæc. XVIII. „ est, itaque perpendat, utrum ille „ c
 „ A. C. 1733 „ lus, qui Illustrissimam Dominatione „ n
 „ „ vestram inflat, ex Senatoria ob „ c
 „ „ tione, quidquid nocivi scivero, „ f
 „ „ aliquid prosperi & popularis: C „ „
 „ „ fundendo hos potentiabiles reg „ „
 „ „ potest, & inducendo illos in bre „ „
 „ „ admirationem supra exaggeratione „ „
 „ „ siquidem illos, qui cunctando res „ „
 „ „ gunt, quam minime terrefaciet; m „ „
 „ „ hi essentialia & fundamentalia cu „ „
 „ „ siderantes solida & opportuna „ „
 „ „ minus considerabunt ceremonias „ „
 „ „ quæ omni tempore facile corrigi „ „
 „ „ reformari possunt. Egi gratias „ „
 „ „ strissimæ Dominationi vestræ præ „ „
 „ „ rita Postea prout & præsens ago, qu „ „
 „ „ non vituperet exclusionem externæ „ „
 „ „ juramentum; hoc enim sufficit, „ „
 „ „ liqua autem, si sunt devia, corrigi „ „
 „ „ possunt, & si in illis non scalputa „ „
 „ „ tur, melius olerent, quoniam impo „ „
 „ „ sibile cuique placere, omnes sum „ „
 „ „ extra illam perfectionem, ut „ „
 „ „ possimus aliquando errare, propitius „ „
 „ „ mus inter nos lapidem, & dicam „ „
 „ „ Innocens sum. Sed nolo, ut an „ „
 „ „ qua crudescant vulnera, & ut in „ „
 „ „ ipsum debile non cadat aliquod pe „ „
 „ „ catum, pro hoc tantum Deo ag „ „
 „ „ gratias, quod nunquam voluntarius „ „
 „ „ & deliberate peccaverim, nec pe „ „
 „ „ cano

„cando aliquem scandalizaverim, aut
 „me dederim in reprobationem publi-
 „cam, propterea reddo hanc meam
 „persuasionem prudentissimo judicio
 „Illustrissimæ Dominationis vestræ,
 „certe confidens, quod pro hac con-
 „sideratione grata nobis erit patria,
 „nam illi per exclusionem externi re-
 „stituimus honorem, & præterea sta-
 „bilivimus pacem alienis exoticis ar-
 „mis turbatam, quo expresso maneo
 „cum debito cultu &c.,

Sæc. XVIII.
 A. C. 1733.

Ad hæc Primatis literas Princeps
 Lubomirskyus die duodecima Julii se-
 quens transmissit responsum. „Præsens
 „rerum circumstantia, uti ab arbitrio,
 „& dispositione Celsitudinis vestræ de-
 „pendens, exigit distractionem familia-
 „ribus epistolis, ideo prout cujuslibet,
 „ita & præsentis morem gero, corre-
 „spondentiæ in debito ad responden-
 „dum studio & alacritate mea: opta-
 „bam mihi non tam verborum lenoci-
 „niis, quam potius sententiarum pon-
 „dere, si tantummodo apud Celsitudi-
 „nem vestram haberent valorem, ex-
 „pektorare scrupulosas opiniones de
 „Confœderatione Generali Varsoviensi,
 „quæ opiniones, si tantum ex meo
 „possent expungi capite, submitterem
 „illud in altiores sensus propter publi-
 „cam pacem, sed cum sciam, & videam

R 5

„ in-

Sæc. XVIII. „ innumera de ea re sentimenta,
 A. C. 1733. „ salubre, nec consultum quamvis
 „ de tempore, videor infandum
 „ cæpti non bene consummati operis
 „ novari dolorem, juravi ego &
 „ scripsi, scio confidens rectæ conscia
 „ tiæ quid, hoc est circa fidem sanctæ
 „ circa manutationem legum, immu-
 „ nitatum, & libertatum nostrarum,
 „ insimul generalem exclusionem a Ter-
 „ no externi, collocationemque in
 „ veri Poloni in æqualitate nobiscum
 „ non tantum nati, sed etiam con-
 „ nuo viventis, circa hoc punctum
 „ nam illud non una, sed repetita
 „ juravi, immobilis perituro & si forte
 „ debilis, non nocet sumere medicam
 „ nam supra medicinam, & repetitas
 „ doses, nam has & alias exorbiantes
 „ tias practicatas in præteritis com-
 „ futuro emendare electionis influentia
 „ est sero medicinam parare, & pro-
 „ pterea ad omnia est mihi reflexio
 „ finis inspiciendus, tanquam æquum
 „ cum aliis Senatoribus nobili Senat-
 „ rique: quod vero debeat me inflare
 „ Zelus ex obligatione muneris mei
 „ juramenti, quidquid nocivi sciverim
 „ hoc non concipio, nam potius com-
 „ sumit, quam inflat Zelus attestans
 „ infallibili veritate: Zelus domus
 „ comedit me, qui non assuevit me
 „ heri

„ here post se prosperam popularem Sæc. XVIII.
 „ auram, imo infinita odia, quibus A. C. 1733.
 „ ego certe exponor, illud tantum mihi
 „ spei restat, quod tandem veritas
 „ triumphabit. Laudo ego Fabium,
 „ qui cunctando de se non male auditur,
 „ & Metellum, qui perfunctorie rem
 „ Romanam restituit, nam & celeritas
 „ in rebus agendis sæpenumero prod-
 „ est, & sic opus erat statim in convo-
 „ catione celeriter opponere authorita-
 „ tem Senatoriam & præcipue Prima-
 „ tialem exorbitantiis, in quibus ma-
 „ lus odor, quamvis non scalpuri-
 „ tur, ipse per se male olet. Agnosco,
 „ quod non simus in illa absoluta justo-
 „ rum perfectione, ut non possimus er-
 „ rare fragilitate, non tamen malitia,
 „ nam est humanum labi, sed in re-
 „ centi resurgere angelicum. „

„ Concedo iterum quantum ex me
 „ excellentissimis Celsitudinis vestræ
 „ qualitibus, donis Dei, & dotibus
 „ naturæ, quod nunquam deliberata
 „ voluntate peccaverit, & avertat Deus,
 „ ut possim scandalizari in operibus
 „ Celsitudinis vestræ; nam bene scio
 „ illius tenerrimam conscientiam, quod
 „ illam etiam in statu politico, uti lumi-
 „ nare intra nos majus lædere nec vult,
 „ nec cogitat, & propterea non repro-
 „ batione sed prædestinatione dignam
 „ judi-

Sæc. XVIII. „judicat Celsitudinem vestram unive
 A.C. 1733. „sus orbis Polonus, egoque confect
 „addendo commune votum, ut in
 „vidue communis nostrum pare
 „patria grata sit Celsitudini vestre
 „omnibus nobis pro confœderatione
 „exclusionem externi a finibus alien
 „terræ potentiam quærentis, & in
 „simul pro inclusionem in eandem con
 „fœderationem talis Poloni, qui
 „ab intra & ab extra non sit nobis no
 „civus, & non inducat nobis civi
 „bellum vel externum: Pacem te po
 „scimus omnes, circa quam catheg
 „riam constantissime persistendo, m
 „neo in perpetuo obsequiorum vo
 „culo &c.

§. L.

*Cæsaris patrociniū pro futura
 ditione a Primate exoratum.*

Interim Primas totus in eo erat, ut
 immodici sui in Stanislaum affectus
 suspicionem a se amoliretur, & Cæs
 rem haud immerito offensum specios
 verborum lenociniis, simulatisque
 duciæ officiis demulceret. Hunc
 finem die decima Junii ad Carolu
 Imperatorem ita rescripsit.

Sar